

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 252/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 6 Pp 337/2016-343 z 22. októbra 2018 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 Tos 161/2018-364 z 19. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .
2. Žiadosti [REDACTED] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej aj „okresný súd“) č. k. 6 Pp 337/2016-343 z 22. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 2 Tos 161/2018-364 z 19. februára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 2 T 116/1985 z 2. októbra 1985 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 To 501/1985 z 22. januára 1986, uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 5 Nt 23/1990 z 5. januára 1990 a rozhodnutím Okresného súdu Nitra sp. zn. 2 T 116/1985 z 2. júla 1990 pre trestný čin vydierania v trvaní 9 rokov a doživotný trest odňatia slobody pre trestný čin vraždy, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 T 62/1992 z 2. februára 1993 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 37/1993 zo 4. marca 1993.

Sťažovateľ doručil Okresnému súdu Trenčín návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o ktorom tento súd rozhodol uznesením č. k. 6 Pp 337/2016-227 z 10. januára 2018 tak, že ho zamietol. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 2 Tos 40/2018-250 z 10. júla 2018, ktorým zrušil toto uznesenie okresného súdu a uložil mu, aby vo veci znova konal a rozhodol. Po vrátení veci okresný súd napadnutým

uznesením návrh sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znova zamietol s poukazom na § 415 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov, ktorý bol účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „starý Trestný poriadok“), a na § 61 ods. 1, 2 a § 62 ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorý bol účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „starý Trestný zákon“). Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal znova sťažnosť, ktorú krajský súd zamietol ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uvádza, že okresný súd nekonal s potrebnou starostlivosťou. Konkrétne sťažovateľ vytykal okresnému súdu, že nenariadil vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania, ďalej namietal zaujatosť jedného zo súdom ustanovených znalcov pána Drobu a tvrdil, že k výpovediam zamestnancov väznice a znalcov sa nemohol vyjadriť v rozsahu, v akom si to predstavoval. Napokon podotkol, že mu súd nechal na rukách putá (zrejme počas verejného zasadnutia, pozn.), a to údajne preto, aby poukázal na jeho nebezpečnosť a aby mu zabránil robiť si poznámky. Už uvedené okolnosti podľa sťažovateľa znamenajú, že okresný súd porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Krajskému súdu sťažovateľ vytyka, že nepreskúmal náležite napadnuté uznesenie okresného súdu, a tiež to, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, čo je podľa sťažovateľa v rozpore s čl. 6 ods. 2 a 3 dohovoru. Sťažovateľ preto dúfa, že rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu ústavný súd skontroluje, či v nich nedošlo k omylom a nesprávnemu postupu.

5. Sťažovateľ zároveň vo svojej ústavnej sťažnosti žiadal, aby mu ústavný súd pridelil právneho zástupcu.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zaviazal príslušné súdy odstrániť chyby a opätovne konať. Zároveň si sťažovateľ uplatňuje náhradu trov konania. Sťažovateľ výslovne uviedol, že nepožaduje finančné zadosťučinenie.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

16. Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

17. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

- a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;
- b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;
- c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;
- d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

18. Podľa § 61 ods. 1 starého Trestného zákona po výkone polovice uloženého alebo podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmierneného trestu odňatia slobody môže súd odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 62 ods. 2 starého Trestného zákona osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody na doživotie môže byť podmienene prepustená najskôr po dvadsiatich piatich rokoch výkonu tohto trestu okrem prípadov ustanovených v § 30.

III.

III.A K namietanému porušeniu označených práv okresným súdom

19. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

20. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci

na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

21. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

22. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o podanej sťažnosti bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením okresného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto bolo potrebné v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku rozhodnutia)].

III.B K namietanému porušeniu označených práv krajským súdom

23. Sťažovateľ vo vzťahu ku krajskému súdu výslovne namietal iba porušenie čl. 6 ods. 2 a 3 dohovoru, ale vzhľadom na to, že časť jeho námietky spočívala v tvrdení, že nenapravil pochybenia okresného súdu, ústavný súd posúdil jeho ústavnú sťažnosť aj s ohľadom na možné porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru (ktoré sťažovateľ namietal vo vzťahu k okresnému súdu, pozn.).

24. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru, ústavný súd si osvojil názor (v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. Enea proti Taliansku zo 17. 9. 2009, č. 74912/01, bod 97), podľa ktorého pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Článok 6 dohovoru sa preto zásadne nevzťahuje na vykonávacie konanie a na mnohé rozhodnutia v ňom urobené, napr. práve pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení, pretože v tejto fáze sa už nerozhoduje o oprávnenosti trestného obvinenia. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru, v dôsledku čoho absentuje vecná súvislosť medzi namietaným porušením týchto článkov dohovoru a napadnutým uznesením krajského súdu.

25. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou považuje za potrebné uviesť, že obsah základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny tvoria obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, IV. ÚS 284/2018).

26. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

27. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch do týchto práv alebo slobôd rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd preto konštantne vo svojej judikatúre uvádza, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

28. Úloha ústavného súdu sa preto obmedzuje na poskytnutie ochrany len v tých prípadoch, ak porušenie procesných práv účastníkov konania, ktoré sú chránené zákonmi, by znamenalo súčasne aj porušenie základných práv alebo slobôd deklarovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (IV. ÚS 287/04). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00).

29. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06,), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd na tomto mieste zároveň pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

30. Krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na § 61 ods. 1 starého Trestného zákona, podľa ktorého je predpokladom podmiennečného prepustenia odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody kumulatívne (súčasné) splnenie troch zákonných podmienok. Prvou z nich je podmienka formálneho charakteru, a to vykonanie potrebnej zákonnej dĺžky z uloženého a nariadeného výkonu trestu odňatia slobody. Ďalšie dve zákonné podmienky majú materiálny charakter a súd pri nich musí posudzovať ich naplnenie či nenaplnenie na podklade vykonaných a dostupných relevantných dôkazov. Odsúdená osoba musí počas výkonu trestu plnením svojich povinností a celým svojím správaním preukázať adekvátny stupeň svojho polepšenia a súčasne musí byť daný predpoklad, že od odsúdeného v budúcnosti po podmiennečnom prepustení možno očakávať, že povedie riadny život a že sa predovšetkým nedopustí žiadnej ďalšej trestnej činnosti. Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že hoci formálna podmienka podmiennečného prepustenia bola v sťažovateľovom prípade splnená, ďalšie dve materiálne podmienky už splnené neboli. Okrem iného poukázal na to, že sťažovateľ bol vo výkone trestu 28-krát disciplinárne postihovaný a jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti mimoriadne závažného charakteru je stále nekritický. Taktiež poukázal na to, že okolnosti, ktoré vyplynuli z celkového dokazovania pred okresným súdom, nedávajú ani minimálnu záruku toho, že u sťažovateľa nedôjde po podmiennečnom prepustení k opätovnému zlyhaniu vo forme trestnej činnosti.

31. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje iba nekonkrétne tvrdenia (napr. nenariadenie kontrolného znaleckého dokazovania, zaujatý znalec, pozn.) bez toho, aby boli podložené akýmikoľvek ďalšími relevantnými skutočnosťami alebo okolnosťami (napr. prečo považoval za potrebné nariaďovať kontrolné znalecké dokazovanie, čo malo v danom prípade spôsobiť zaujatosť konkrétneho znalca, pozn.). Ďalej k žiadosti sťažovateľa, aby skontroloval rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd podotýka, že nie je ďalšou inštanciou v systéme súdnej moci oprávnenou kontrolovať rozhodnutia súdov nižších inštancií. Podstatou rozhodovania o ústavnej sťažnosti je totiž posúdenie ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, no nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (m. m. IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010). Ústavný súd vo vzťahu k ústavnej

akceptovateľnosti napadnutého uznesenia uvádza, že krajský súd správne identifikoval zákonné podmienky na posúdenie podmiennečného prepustenia sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň v napadnutom uznesení jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo v predmetnom prípade neboli všetky zákonné podmienky splnené kumulatívne, čo malo za následok nevyhovenie žiadosti sťažovateľa o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom a v dostatočnom rozsahu posúdil sťažnosť sťažovateľa a zrozumiteľne a jasne odôvodnil svoje závery, postupujúc pritom v súlade s príslušnými ustanoveniami príslušného starého Trestného poriadku, resp. starého Trestného zákona.

32. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoj ustálený názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany v konaní (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Napadnuté uznesenie krajského súdu je preto podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a napadnutým uznesením krajského súdu, ktorá by mala za následok porušenie tohto základného práva sťažovateľa.

33. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

34. Na základe uvedeného (najmä bodov 24, 31 a 32) ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.C K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

35. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

36. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

37. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

38. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa jednak preto, lebo nemá právomoc na jej prerokovanie (stať III.A), a jednak z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (stať III.B), je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017).

39. Pretože nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2019